

ELŐFIZETÉS:

Egész évre 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETESI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többzori hirdetésnél olcsóbb. Nyitlatter
sora 25 kr. Bélyegdíj minden
hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nandor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az új ipartörvény életbeléptetése.

Az új ipartörvény életbeléptetése küszöbön áll. Sok helyütt az új ipartörvény szervezést, másutt újjászervezést fog igényelni. Ohajtandó, hogy megyénk területén az ipartársulatok és ipartestületek szervező vagy újjászervező munkálatára, oly egyének vállalkozzanak, akik akár iparosok, akár iparbarátok, az e tárgyra vonatkozó szakismeretet ügybuzgalommal egybekapcsolják: enélkül az új állapotokat teremteni hivatott üdvös törvény üres keret, irott malaszt marad és ipar állapotaink a helyett, hogy javulnának, folytatólagos hanyatlás jelenéseit fogják feltüntetni. A szervező vagy újjászervező munkálatokat nem kell soká halogatni: megyénk e tekintetben se maradjon hátra. Megyénk minden városában, minden községében akadni fog erre alkalmas szakértő és ügybuzgó egyéniség; a meglévő régi ipartársulat választmánya kérje fel az illetőt mielőbb a szervezési vagy újjászervezési munkálat foganatosítására s ezzel az átalakulás első lépése meg lesz téve: az így mandátummal, megbizatással felruházott egyéniség azután az új ipartörvénynek vezében, annak alapján, az érdekelt körökkel való folytonos érintkezés ápolása mellett a helyi iparérdekeket a kellő kerékívágásba fogja zökkengetni. Mindenütt, s így iparosaink érdekeire nézve is áll az: segíts magadon, az Isten is megsegít! Ne várakozzanak tovább, hanem mielőbb lássanak az átalakító munkálatokhoz.

Az 1884-iki XVII-ik törvénycikk, az új ipartörvény, életbeléptetése alkalmából, azoknak tájékozására, kik a szervezés, illetőleg újjászervezés nehéz munkálatára megyénk városaiban vagy községeiben vállalkozni szivesek lesznek, ide iktatjuk azon miniszteri rendeleteket, törvényhatósági szabályrendeleteket, iparhatósági szabályzatokat és ipartestületi alapszabályokat, a melyeknek szemelött tartásával kell az új ipartörvény egyes szakaszainak és pontjainak érvényre emelésénél eljárni.

I. Miniszteri rendeletek. 1. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter rendelet által megállapítja és felsorolja azon mesterségeket, melyeknek üzéséhez a kellő képzettséget a 4. §. értelmében ki kell mutatni. (5. §.) — 2. Ugyanazon miniszterium rendelet által megjelöli azon ipartanfolyamokat, ipartanműhelyeket, iparszakiskolákat és az iparoktatás ismeretkörére kiterjedő tantervvel bíró tanintézeteket, a melyeknek bizonyítványt nyújt igazolt sikeres látogatása, a tanonc bizonyítvány bemutatása és a két évi műhelybeli foglalkozás nélkül is elégséges a 4. §-ban említett képesítéshez kötött mesterségek üzésére (5. §.) 3. Addig is, míg az építőmester iparáról, úgy annak gyakorlása, mint a képesítés tekintetében külön törvény intézkednek: felhatalmaztatik a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter, hogy azt általános rendelettel szabályozza. (10. §.) — 4. A tanonciskolai tanfolyam tantervét és tartamát a vallás- és közoktatási miniszter a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg állapítja meg. (83. §.) 5. Mennyiben lehet eltérésnek helye egyes iparágakra nézve a tanonciskolai látogatást illetőleg a 83. és 84. §§-okban megállapított határozatok alól, azt az iparhatóság indokolt előterjesztésére a vallás- és közoktatási miniszter a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg állapítja meg. (85. §.) — 6. A munkakönyvek alakját, rovatait s kiállítási módjait a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg rendeleti úton állapítja meg. (99. §.) — 7. Az egészségtelen és a veszélyes iparágak lajstromát a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter rendeleti úton állapítja meg; ezen rendeletben egy-

szersmind azon feltételek is meghatározandók lesznek, melyeknek megtartásával 16 éven alóli munkások ily iparágakban vagy azok némelyikében alkalmazást nyerhetnek. (116. §.) — 8. Miután a fővárosban és nagyobb számú gyárakkal bíró vidékeken a gyárak megvizsgálásával a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter külön közegeket bízhat meg, e gyár-felügyelők hatáskörét rendeleti úton lesz szükséges megállapítani. (21. §.) — 9. Az ipartestületek a 122. §. értelmében tudvalevőleg a képesítéshez kötött mesterséggel foglalkozó városbeli iparosok kétharmadának kívánatára alakíttatnak. Az eljárásnak miniszteri rendelet útján leendő szabályozása annál inkább szükséges, mivel a közgazdasági miniszter a főrendiházban tudvalevőleg e szakaszban azon értelmezést adta, hogy a mely iparosok egyáltalán nem nyilatkoznak, úgy tekintendők, mint a kik a testület megalakítását nem kívánják. — 10. A fővárosban az ipartestületek, iparágak vagy iparcsoportok szerint alakíthatók. Az erre vonatkozó eltérő eljárás szabályozása szintén szükséges. (122. §.) — 11. Iparhatósági megbízottakká csak azon iparosok (kereskedők) választhatók, kik a választást megelőző évben legalább anynyi III. osztályú kereseti adót fizetnek, a mennyi az illető választási területen e célból, az iparhatóság meghallgatása után, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter által megállapítatik. (172. §.) — 12. Minden törvényhatóság ipartanácsot alakít, melynek feladata, véleményt adni mindazon iparügyi kérdésekben, melyekre nézve a másodfokú iparhatóság hozzájuk fordul. Ezen intézmény, mely az eredeti törvényjavaslatban ily alakban benn nem foglaltatott, kimerítő utasítások mellett lesz csak életbeléptethető — 13. A 163. §. kétféle békéltető bizottságot különböztet meg. Összebeszélések (strike-ok) alkalmával testületi békéltető bizottság hiányában az illető iparágára nézve ily ad hoc-bizottság alakítandó, melynek eljárása külön szabályozást igényel.

II. Törvényhatósági szabályrendeletek. 14. A törvény kihirdetése után hat hó alatt valamennyi törvényhatóság és rendezett tanácsú város köteles a 10. §. a) -f) pontjai szerint engedély alá eső iparok tárgyában, a 12 - 21. §§-ok figyelembe vételével szabályrendeletet hozni. A szabályrendelet a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, a belügyi miniszterrel egyetértőleg hagyja jóvá. A szabályrendelet egyes községek számára külön viszonyairól szerinti eltérő intézkedéseket tartalmazhat. (11. §.) — 15. Azon esetben, ha a húsmérés szabad gyakorlása mellett egyes községeknek marhahússal való ellátása állandóan biztosítható nem volna, jogában áll a másodfokú iparhatóságnak ily községek kívánságára azokat illetőleg esetről-esetre a szerzett jogok épségben tartásával külön intézkedéseket tenni. (53. §.) — 16. A mennyiben a községek a tanonciskolák költségeinek fedezésére nem képesek, e célból a bel- és pénzügyminiszter engedélye alapján a községben fizetendő egyenes adó 2 százaléka erejéig külön adót vehetnek ki. (87. §.) — 17. Az iparosok és segédek közti viszony, nemkülönben a tanoncok ügyeinek rendezése végett a testületek általánosan kötelező szabályok létrehozatala céljából javaslatot terjeszhetnek elő a törvényhatósághoz, a mely azokat az elsőfokú iparhatóság és illetékes ipar- és kereskedelmi kamara meghallgatása után, úgy mint a törvényhatósági szabályrendeletet tárgyalja, s hozzájárulás esetén jóváhagyás végett a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterhez terjeszti. (140. §.)

III. Iparhatósági szabályzatok. 18. Az iparhatóság állapítja meg azt, vajjon a tanonciskolákban a tanítás a munkanapokon és vasárnaponként a nappali vagy esteli órákban tartás-e. (38. §.) 19. Egyes iparágakra az iparhatóság a tanoncoknak a 64. §-ban megállapított munkaidéjénél rövidebbet is állapíthat meg. (94. §.) — 20. Éjjeli munkára, azaz esti 9 órá-

tól reggeli 5 óráig tizenhat éven alúli tanoncok általában nem alkalmazhatók; oly iparágaknál azonban, melyeknek üzése éjjeli munka nélkül fenakadást szenvedne, az iparhatóság, tekintettel a tanonc testi fejlettségére — megengedheti, hogy a 16 éven alúli, de 14 évesnél nem fiatalabb tanoncok a 64. §-ban megszabott munkaidéjnek legfeljebb felét éjjeli munkában dolgozzák le (65. §.) — 21. Az iparhatóság által nyilvánosságra hozandó az iparhatósági megbízottak teendőinek mikénti beosztása.

IV. Ipartestületi alapszabályok. 22. Minden ipartestületnek közgyűlésileg megállapított alapszabályokkal kell bírnia, melyeket a törvényhatóság a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértőleg leendő jóváhagyás végett bemutatni köteles. (128. §.) — 23. Minden ipartestület kebelében az iparosok és a tanoncok vagy a segédek közt felmerülő surlódások és vitás kérdések elintézésére (176. §.) iparosok és segédekből külön békéltető bizottság eljárását külön alapszabályok határozzák meg. Ezen alapszabályokat a békéltető bizottság összes iparos- és segédtagjai az e célból az iparhatósági biztos által egybehívott és elnöklő mellett megtartandó ülésben állapítják meg. Az így elfogadott alapszabályokat a törvényhatóság a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértőleg leendő jóváhagyás végett bemutatni köteles. (141. §.) — 24. Segélypénztárak létesítését a békéltető bizottság segédtagjainak választására összehívott ülésen (141. §.) a segédek többsége határozza el. Ezen határozat alapján a békéltető bizottság összes iparos- és segédtagjai az e végből az iparhatósági biztos által egybehívott és elnöklő alatt megtartandó ülésben a segélypénztár alapszabályait megállapítják. (142-146. §§.) 25. Minden ipartársulatnak — melynek tagjai közé a segédek és gyári munkások is felvehetők — alapszabályokkal kell bírnia, melyeket az alakulás előtt az illető törvényhatóság útján a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszternek bemutatni köteles. (149-150. §§.)

Ezek volnának azon szempontok, a melyek tekintetbe vételével kell mindenütt s így megyénk területén is az új ipartörvény érvényre emelésénél, a meglévő ipartársulatok újjászervezésénél, a nagy fontosságú ipartestületek szervezésénél, első sorban eljárni. Az újjászervezés, illetőleg szervezés fontosságára, eljárása közvetlen módozataira alkalmaslag még visszatérünk.

A honvéd altisztek önképzése.

Dacára azon üdvös intézkedéseknek, melyek a honvéd tisztakar szaporítására az elmúlt évben foganatba hozattak, a hiány még mindig érezhető és ez okból valamint eddig is úgy a jövőben is azok kontingensének jó része a tisztekké előléptetendő altisztekből és tiszthelyettesekből fog kikerülni; de eltekintve e körülménytől, egy esetleg vívandó háború esélyei közben is, igen gyakran előfordulhat az, hogy az elesett tiszt helyét az altiszt köteles betölteni: e tekintetből, de különben honvédségünk reputációja érdekében is fontos dolog, hogy az altiszteknél ne csak katonai dresszúrájáról gondoskodjunk, hanem erkölcsi és szellemi színvonaluk emeléséről se feledkezzünk meg. A ki közéletünk állapotát általában és különösen honvéd altiszteink helyzetét beható figyelemmel kíséri, és őszintén akar észleleteiről szólni, kénytelen bevallani, hogy valamint ott, úgy itt is hiányok vannak, melyeknek lelezgetése, szépitgetése, hazafiatlan dolog, ellenben nyílt és őszinte feltárása, a javulás első lépése. A mi különösen, sok tekintetben magának országos elismerést kivívott honvédségünk altiszti osztályát illeti, arról sajnosan be kell vallanunk, hogy az úgyszólván sehol az országban kellő társadalmi felkarolásban nem részesül, sőt sok helyütt éppen mellőzött állapotban

senyved: a katonai szabályok keretén túl úgy szólván senki sem törődik velük, ők a társadalom mostoha gyermekei. Honvédségi intézményünk természete, dicső multja, a sablon-szerűség meg nem túri; a benne rejtett erkölcsi és szellemi kapitális tette győzedelmes hadsereggé: ha a sablonszerűséget engedjük benne lábra kapni, nem lesz méltó multjához, nem a jövőjéhez kötött reményekhez.

A honvéd altisztek erkölcsi és szellemi színvonalának emeléséről jobban kell gondoskodnunk; ennek módozataira nézve dicséretes példát láttam a zombori új honvédlaktanyában Sajnos, hogy e példa egyedül áll e hazában: felszólalásom célja, hogy ne maradjon egyedül! A zombori altisztek, a derék tisztikar buzdítására és anyagi s szellemi támogatására mellett, az elmúlt évben könyvtárt alapítottak maguknak és takarékegyesület szerveztek. A könyvtár a tisztikar és a városi értelmiség adományai folytán csakhamar egypár száz kötetre gyarapodott — és ma, egy év után, az altisztek ez önképzőköré már oly helyzetben van, hogy nemcsak könyvek szerzésével, hanem tizenegy különféle hirlap és folyóirat járatásával törekedhetik kitűzött céljának, a honvéd altisztek szellemi színvonalának emelésének, elérésére. — A takarékegyesület minden altiszt nem versennyel rakosgatja félre megtakarított filléreit. A tisztikar legnagyobb része ezen anyagi és szellemi tőke gyűjtésre alakult önképzőkörnek vagy alapító vagy pártoló tagja. A takarékegyesület az anyagi eredményen kívül megbecsülhetetlen erkölcsi hasznót is hajt: meghonosítja a takarékosági hajlamot, és ez éppen nem felesleges dolog. Mióta e szellemi és anyagi érdekeket ápoló ikeregylet létesült a zombori altisztek között, soha sem hallani róluk hogy kocsmákban dőzsölnének vagy a kártyaasztalnál szereznének negatív vagyont.

A zombori új honvédlaktanyában észlelt örvendetes állapotok e nyilvános ismertetésének az a célja, vajha az e téren kezdeményezésre hivatott nagyjérdemű tisztikarok az elősoroltakat szíves figyelmükre méltatják és széles e hazában felkarolják! Legyenek meggyőződve, hogy nem lesz város Magyarországon, melynek értelmisége a nemes törekvést teljes erejéből ne támogatná: mi a magyar honvédséget multjában bámuljuk, jelenében becsüljük és jó jövőjéhez nagy reményeket fűzünk.

Dr. Margalits Ede

Hírek.

Uhlyarik Imre óbecsei kir. járásbírói albiró a palánkai járásbíróvá nevezetett ki.

Arnold Sándor újvidéki kir. törvényszéki bíró járásbírói minőségben az ottani járásbíróvá nevezetett át.

A **szabadkai ügyvédi kamara** részéről közzétették, hogy dr. Freund Illés óbecsei ügyvéd a kamara lajstromába felvétellett.

Nagy Ignác I. oszt. illetékkezelti számtiszt, a zombori adóhivataltól a nagyváradi adóhivatalhoz áthelyeztetett.

Az **ujvárbázi kir. póstahivatal** folyó évi július hó 1-étől kezdve kincstári kezelés alá vétetvén, ez időtől fogva adóintézeteket kézbesít.

A **szegedi m. kir. pénzügyigazgatásnál** több pénzügyi vizgatói állomás 80 kr. napizsolddal, 50 firt ruházati átalánnyal és egyéb szabályszerű melléklettel meglátogatott szept. 30-ig pályázat van hirdetve.

Az **u. n. szónai járásföldet** Zombor város, mint tulajdonos, 1885. évre buzavetés alá f. é. augusztus hó 4-én reggeli 9 órakor a helyszínen bérbeadja.

Bácsmezei iskolák értesítői. IX. „Szabadka sz. kir. város ipartanodájának értesítője“ bevezetésében az intézet megalakulásának történetére vonatkozó adatokat tartalmaz. A város az ipartanoda fenntartására ez évben 2264 forintot költött. Az ipartanodai bizottság elnöke Sárói Szabó László, tagjainak száma 34. A tanító testület 14 tagból állott. A beiratkozott növendékek száma: 339, kik közül a tanév folyama alatt kimaradt 25, felszabadult 33, meghalt 1, s így a tanév végén maradt: 264. (Baján 567!) A beirt tanulók közül volt 293 rom. kath.; 10 gör. kel.; 19 izraelita; 4 helvét és 7 ágostai vallású. Iparágak szerint így oszlottak fel: szabó 48, cipész 35, papucsos 30, asztalos 25, borbély 22, lakatos 15, kovács 14, kerékvártó 11, köteles 9, harisnyakötő 9, kárpi-tos 9, késes 8, kalapos 6, pék 6, mészáros 5, varga 5, üveges 5, bádogos 4, kéményseprő 4, kőműves 4, molnár 4, órák 4, szijgyártó 4, fésűs 3, festő 3, kefé-kötő 3, könyvkötő 3, nyomdász 3, szítás 3, szűrszabó 3, aranyműves, cukrász, hentes, pokrócos 2-2; esztergályos, kádár, kosárkötő, kőfaragó, rézműves, szücs egy-egy. Végül kivonat az ipartörvényből és az ipariskola rendtartása.

Dr. Margalits Ede.

Adományok a „Bács-Bodrogh megyei történelmi társulat muzeuma számára. (Folytatás.) Stumfögger György ur adománya Bresztováról: Római ezüst pénz Antoninus Pius korából. — Római rézpénz Probus korából. — Római rézpénz Constantinus korából. — Római rézpénz Constantinopolis körirattal. — Római ezüstpénz Probus korából. — Két római rézpénz. — Egy római rézpénz Dioklecianus korából. — Egy római ezüstpénz. — Egy magyar ezüstpénz 1535-ből. Egy magyar ezüstpénz 1750-ből. — Egy magyar ezüst pénz I. Lipót korából. 1694. — Egy magyar ezüst pénz II-ik Mátvás korából. 1617. — Egy magyar ezüst pénz II-ik Ferdinand korából. 1601. —

Egy magyar ezüst pénz I-ső Ferdinand korából. 1534. — Egy magyar ezüst pénz I-ső Lipót korából. 1684. — Egy magyar ezüst pénz I-ső József korából. 1711. — Egy magyar ezüst pénz I-ső Lipót korából. 1695. — Egy magyar ezüst pénz I-ső Lipót korából. 1692. — Egy magyar ezüst pénz I-ső Lipót korából. 1700. — Egy Rákóczy-féle rézpénz. 1705. — Egy rézpoltura. 1707. — Egy régi magyar ezüst pénz. Évszám hiányos. — Egy magyar ezüstpénz. 1626. — Egy magyar rézpénz IV-ik Béla korából. — Egy magyar ezüstpénz I-ső József korából. 1709. — Egy ezüstpénz I-ső Lipót korából. — 12 Kreutzer 1795. erbländ. Scheidem. Ezüst pénz — Sechs Kreutzer. kais. kön. erbländische Scheidem. Ezüstpénz. — Franciscus II. 1802. Ezüst hétkrajcáros. — Franciscus I. 1820. Ezüst 3 krajcáros. — Egy 30 váltó krajcáros. 1807. — Franciscus II. Rom. et haered. Austr. imp. Ein Kreutzer. 1803. — Mária Terézia Rom. et haered. austr. imp. Ein Kreutzer. 1779. — Mária Terézia hasonló pénze. 1759. — Mária Terézia. Rom. imp. 1765. — Egy poltura. 1763. Mária Terézia. — Egy poltura. 1765. Mária Terézia. — Ein Kreutzer. 1762. Mária Terézia. — Ein Kreutzer. 1763. Mária Terézia. — 1/2 Kreutzer. Mária Terézia. Évszám nélkül. — Fél poltura. 1763. Mária Terézia. — Fél poltura. 1765. Mária Terézia. — Ein Kreutzer. 1780. Mária Terézia. — Ein Kreutzer. 1780. Josef II. — 1/2 Kreutzer. 1781. Josef II. — 1/4 Kreutzer. 1781. Josef II. — 1/4 Kreutzer. 1782. Josef II. — Ein Kreutzer. 1809. Gefürstete Grafschaft Tirol. — Egy krajcár. 1848. magy. kir. váltópénz. — Egy krajcár. 1849. magy. kir. váltópénz. — Három krajcár. 1849. magy. kir. váltópénz. — 2 Kreutzer. 1848. oesterr. Scheidem. — Hat krajcár. 1849. magy. kir. váltópénz. Ezüstpénz. — 6 Kreutzer. 1848. oesterr. Scheidem. Ezüstpénz. — 6 Kreutzer. 1849. oesterr. Scheidem. Ezüstpénz. — 1/4, 1/2, 1, 2, 3 Kreutzer. 1851. oesterr. Scheidem. (5 db.) — Egy nagy bronzérem József főherceg 50 éves nádorsági jubileuma alkalmából 1840. — Öt forintos bécsi papirbankó. 1806. — Egy forintos bécsi papirbankó. 1800. — Két forintos bécsi papirbankó. 1800. — Tíz krajcáros papirpénz. 1849. — Kincstári utalvány harminc pengő krajcára. 1849. — Öt forintos Kossuth bankó. 1848. — Tíz forintos Kossuth bankó. 1848. — Folytatása következik. — A történelmi társulat muzeumának szánt szíves aján-dékokat kérem hozzám beküldeni. Zombor 1884. július 28-án. Dr. Margalits Ede, egyleti titkár.

Gyászír. Özevgy bezerédi Bezeredy Miklósné szül. Polinperger Sarolta keseredett szívvel jelenti forró szeretett egyetlen fiának bezerédi Bezeredy Bélának folyó évi július 29-én, hosszas szenvedés után, élte 59 ik évében történt gyászos elhunytát; halálát keseregik továbbá: az elhunyt neje bezerédi Bezeredy Béláné szül. czabai Horváth Izabella, gyermekei: bezerédi Bezeredy István cs. kir. huszárhadnagy, Béla és Pál, úgy nővere öz. Szluha Antalné szül. bezerédi Bezeredy Hermína, valamint számos rokonai és barátai. A boldogult hült tetemei folyó évi július 30 án délután 6 órakor fognak ünnepélyes beszentelés után a sz. Rókusról nevezett sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyászmise f. hó 31-én reggeli 9 órakor fog a helybeli rom. kath. templomban az Urnak bemutattni. Kelt Zomborban, 1884. július 29-én. Béke hamvaira!

A **balatonfüredi Anna-bálban** résztvevők közül, a „Fővárosi Lapok“ tudósítója, Zomborból Milásevits Jánosné urnőt, Czifrusz Margit és Milásevits Margit urhölgyeket jegyezte föl.

Hahn Ferenc szónai illetőségű 23. gyalogezredbeli köztisztviselő, jelenleg itthelyi szolgálatban levő cseledet oldalfegyverrel 3 dőffessel hátulról átszúrta, ki is, dacára a gyors orvosi segélynek, másnap meghalt. Tettének oka állítólag féltékeny szerelem.

Az „ó-kánizsai ifjuság“ 1884. évi augusztus hó 9-én Tancsics Mihály elhunyt feles irónk felállítandó síremléke javára a nagyvendéglő disztermében zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdeté 8 órakor. Belépti-díj személyenként 50 kr.

Engel Adolf helybeli kereskedő üzletébe nagymennyiségű valódi borovicska készlet érkezett Trecsinből; e hír kolerás időben mindazokat érdeklí, kik egészségségükért agógnak. Dr. Koch nézete szerint a kolera bacillusok a beleket inficiálják; gyakorlati orvosok a belek desinfiálására a valódi borovicskát ajánlják.

Az **újvidéki törvényszéknél** joggyakornoki állomás van üresedésben. Pályázhatni 4 hét alatt.

Tessenyi István helyettes jegyzőt, Tücherer, Grosch és Hambalek ellenében Bulkesz község egyhangú acclamatióval rendes jegyzővé megválasztotta.

Hallomas szerint szeptember hónapban át Mándokinak Szabadkára szerződött színtársulata szándékozik színházunkat bérbe venni.

Hymen. Ó-Szivacon Rózsavölgyi Lipót községi orvos bájos leányát Irmát eljegyezte Grünhut Károly bécsi kereskedő. — Hruba Sándor kereskedő Kulán, eljegyezte Scherer Ferenc leányát Rozáliát.

Szabadkan a mult héten a városi képviselőtestület egyrészesének pártterkezetletén, Mamuzsics Lázár volt országgyűlési képviselő polgármesternek egyhangulag lett kijelelve, — nem pedig megválasztva, mint ottani levelezőnk tollhírből tévesen értesített.

Interpelláció ahhoz a kit illet. Úgy vagyunk értesülve, hogy a Zombor városi kertészeti bizottság elhatározta, vagy egy hónap előtt, hogy a bajai utcában az országutat két oldalról szegélyező pázsit közepén gyalog út hasították ki és melléje padok helyeztetesnek el: a padok már két hét óta ki vannak helyezve; a gyepek közepére; mi az oka, hogy az, akire a kertészeti bizottság a gyalogút kihasítását bízta, mindeddig késik annak eszközésével?

Az **adai gyógszertárhoz** felvétetik egy jó családból való s az előirt képzettséggel bíró ifju, gyakornokul. Azon egyének, kik ezen állást elfoglalni hajlandók, küldjék be folyamodványukat özv. Pavlovits Emilnéhez Adára. Kik már mint gyakornokok működtek, előnyben részesülnek.

Az **újvidéki kir. kath. főgimnáziumnál** a segéd-szolgái állásra pályázat van hirdetve.

Lázics Gája 230 firta becsült ingatlanai 1884. évi október hó 14-én eladatnak Zomborban.

A **zombori kath. egyházközség** július 27-én tartott közgyűlésének lefolyása. 1. Prokop Ulrich építési vállalkozók a fiúiskola építési költségének negyedik részletét kéri; kérelmezőknek 7539 firt utalványoztatik ki. 2. Az iskolaszék megbizatik, hogy az épülő új fiúiskola felszerelését a kor követelményeinek megfelelő módon eszközölje, és a régi felszerelésnek a szállási és külvárosi iskolákban való felhasználása iránt, mint legkompetensebb forum, saját hatáskörében mielőbb intézkedjék, és intézkedéseiről a védnökségnek jelentést tegyen. 3. A kalocsai érseki főszentszék az iskolaalap számadásait helyeseknek találván, azokat minden észrevétel nélkül visszazármatatja. 4. Az építési választmány javaslatára a Szelenese külvárosi iskolák számára a jelenleg is e célra használt Sztanisics-féle épület 5000 firton megvételik. 5. A Bánát külvárosi iskola-épület tervezete elfogadtatik; az építési előirányzat költsége 5958 firt. Az ajánlati árlejtés augusztus 15 én lesz. 6. Pártos Gyula építésznek a női iskolai épület tervezetének és költség-előirányzatának elkészítéséért 1000 firt munkadíj kiutalványoztatik. 7. Kérvény intéztetik az egyházmegyei főhatósághoz az egyházközségi pénztár zárlatának, illetőleg a vagyonkezelésre vonatkozó kivételes állapotok megszüntetése tárgyában.

Kernyáról írjak: E kolerás időben mindenki, a kinek csak alkalma s a mi a legfőbb, hozzá egy kis pénzecskeje van, fürdőbe utazik, részint hogy megrontott egészségét helyreállítsa, részint hogy meneküljön a nyári napok melege elől. Ez mostan a városi divat. Mi falusiak ellenben, kik a drága fürdési vagy utáni lázban még nem szenvedünk, megelégszünk avval, ha a Ferenc-szatornában megfüröszthetjük portól lepett tagjainkat, s szórakozást nem keresünk a kéklő hegyek között, hanem a hős szobában. — Nálunk a helybeli tanuló ifjuság jul. 26. és 27-én este kitünően sikerült színelőadást rendezett, mely várakozásunkon fölült ütött ki. A darab címe „Rinaldo Rinaldini“ 3 felvonásos erkölcsös darab. Rövid tartalma ez: a híres betyár megbánván tettét, hogy oly nyomorúságos szerepre adta magát, jobbulást ígér, mesterember lesz s mint becsületes csizmadia hal is meg. — El nem hallgathatom azok becses neveit, kik ügyes játékkal a hallgató közönség elismerését megnyerték. Kitünően játszott Antalitz Kálmán, ki a vizsgáló bíró szerepét valóban meglepően adta elő; továbbá Stelzer András, ki hatalmas természetével, természetes hangjával imponált, mintha csak a valódi Rinaldini állott volna előttünk. Hane n úgy látszik a dícsőség pálmájáért mind Antalitz Hugó, mind Turner Adám versenyzett, az előbbi az erdei vendégfő, az utóbbi a vándorló legény személyében. Mindkettő oly természetűben, oly komikusan játszotta szerepét, hogy a hallgató közönség viharos tapsai s éljenzései miatt néháyszor kénytelenek voltak beszédüket félbeszakítani. A szindarab előtt és után, valamint az egyes felvonások között zongorán játszottak Kraemmer Lajos és Antalitz Kálmán. Az összes bevétel 35 firt volt, a kiadás 16 firt, így a tiszta nyereség 19 firt. Éljen a derék kernyai ifjuság! Teleskai.

NEMLŐ AZ ÖRDÖGÖT A FALRA FESZTENI.

(Humoreszk.)

Írta: Xanthos.

Hárman valának együtt, de nem a potrohos bíró, sem az obsitos vitéz, sőt még a furfangos író sem, hanem Miska, Pista és Jóska, korogó hasú filozofoterek, mint a hogy a nagyszájú tudomány mai napság a bölcsészeteket kegyesen elnevezni méltóztatott.

Hárman valának egy szövetségben, mint a hármas császárság, csakhogy náluk a szövetség kulcsa azon fordult meg, hogy együtt koplaltak. Ez képezte a szövetség alapját, mert mind a hárman szegények voltak, mint a templom egere és csak kondícióikból éltek.

Ha ténleg idején az ember bekopogtatott hozzájuk, oly friss levegő ütötte meg az arcát, hogy legalább is a szibériai ólombányákban képzelte magát; bajszján pedig (ha volt, ha nem volt, hát a helyén) rögtön jégcsapok képződtek, úgy, hogy néhány perc alatt valódi eszkimóvá vált a szerencsés belépő.

Kellemes állapot volt ez azon vendég barátokra nézve, kik a nap legnagyobb részét a szelid kandalló tüzes szája előtt töltötték, forgatva a bibliát, melynek jelszava az volt, hogy: „tromfra, tromf“. Hát még azokra nézve, kik valamely kacér kasszírónó csalfa szeméitől szoktak meletet kölcsönözni? No de szerencse, hogy ilyenekből nem sok ternőt húztak ki a sors lutriján számukra.

Bútorzatuk mindössze is egy Nőé idejéből való bárka forma almáriomból is egy sovány szalmazsák-ból állott, (mindhármán rajta aludtak) melyben a szalma a szalmát kereste, továbbá egy Miska kezégyéből kikerült és faragványokkal vagy jobban mondva faragásokkal bőven kirakott rossz faasztalból, melyhez az utcasarki kaftános Salamon „kreizler“ liferálta a materiát. Az asztalon szüntelen ott hevert Petzval nagy matematikájára rongyolt barna táblájával, úgy hogy az ember hirtelenében legalább is az ó-testamentomnak nézte. — A szék dolgában meg már egészen csehül álltak; ez mind a hármas bölcs véleménye szerint luxus volt a házban, mert azt mondták: Diogenes megélt lakszoba nélkül egy hordóban, miért ne tudnánk mi megélni egy lakszobában szék nélkül? de meg azután az ülés csak lustasághoz szoktatja az ember csontjait.

Ha éppen egy kis komócióra volt szükségük, ott volt a vén foltos szalmazsák, mely éppen oly jó csonttörő nyugágyul szolgált az élet viszontagságain meg-edzett testüknek, mint akárcsak Róthschild szalonjának ruganyos bársony pamlagai az elkényeztetett urfinak.

Mind a három hideg matematikus volt, de a barátság melege, a kedélyek elevensége és a szív tüze voltak azok, melyek bennünket rideg lakukhoz kötöttek.

Ök mindig üres zsebbel és üres hassal fogadtak és ilyenkor Pista nagy páthosszal és retorici ékes-szólással kezdte rá Petőfinek azt a versét: „Ha üres a zsebem“. . . mire Miska rendesen rákontrafta folytatásképen: „Üres a hasam is“ és legottan kettőt rántott a nadrágszóján, mert mint „virtikli pocseta-

kerülő" tudta a „Vorschrift"-ot, mely ugyan nem a regiment kancelláriájában látott napvilágot, hanem öreg bakáról szállott a „bundásra", kinek — ha jó anyatején nevelődött otthon — nehéz is volt magát a „Vorschrift"-hoz szoktatni, mert azt úgy fújta ki mindennap korán reggel a „vice hornist" a nagy kapu alatt, hogy: reggel egyet, délelőtt kettőt, este pedig háromra ránts a nadrágszíjodon.

Mert gyönyörű élet is az a baka élet, kivált mikor káplár ur Dongó a kurta szárú „stibli"-kben húszárnak vallja magát ló nélkül, mint egykoron vitéz Hány János — hát akkor az embernek szeme-szája eláll.

Hát ha még az ur Isten a „módról" nem feledkezett volna meg, hanem mikor a bakát teremtette, hát paska helyett sonkát, komisz „láblí" helyett meg fehér cipőt adott volna a kezébe, úgy már itt a földön élne a hetedik „paradicsom" téjjel-mézszel folyó „Kánaánját", melyhez különben csak holta után van jussa minden lényűgő fíknak.

De hogy annyira el ne vessem a sulykot, viszatértek a három jó pajtáshoz.

Üres zsebbel és üres hassal, de tele baráti szívesseggel fogadtak bennünket bármikor is egy kis „trics-tracs"-ra.

Sokszor egész kávéházat csináltunk (persze a feketét csak képzeletben ittuk) szűk kunyhóinkból, törökön elvetvén magukat az alacsony kereveten, — akarom mondani a zizegő szalmaszákon; a magunk hozta pipából pedig bodor füstötök eregettünk a kemence szája felé (mert kemence volt ám a szobában parádékeppen) úgy hogy az füstölgött, mintha csak a legfinomabb koaksz mutatta volna be áldozatát az égnek.

Jól is esett fogyasztani azt a tiltott gyümölcsöt, melyért Ádám apánk még a másik oldalán is ki hagyott volna vágni egy oldalbordát, — és végig hallgatni Miska, Pista vagy akár Jóska „nyilatkozatait" is, melyek sokszor hahotára ösztönözték az egész házat és fokozták bennünk a jó kedv utáni vágyat.

Csak az volt köztünk törvényileg kikötve, hogy prüszszenteni nem szabad, pedig sokszor azonkívül is, hogy az a jó fincolatlan róza muskatály csiklandozta finom orrhártyánkat, — nagy hasznát vettük volna e diák tulajdonnak, fontos nyomatékok adván vele egyik-másik füllenél... pardon „nyilatkozatának".

Most is, hogy üldögtünk és azon kémiai tétlen törtük a fejünket, hogy miként lehetne a semmit úgy vegyíteni, hogy abból valami legyen, Miska kapta el a többi szájából a szót és így kezdé beszélni: „Fink hallgassatok, egy „fait accompli"-t mesélek el néktek"; mire Jóska akaratlanul ugyan, de akkorát prüszszentett, mint egy Krupp ágyú, s mit Pista azzal egészített ki, hogy ráduplázott.

Erre mindannyian farkasszemet néztünk egymással; de Miska nem hagyta magát ezen kis intermezzó által a rendes kerékvágásból kisodortatni, gondolván magában: nincs szabály kivétel nélkül, — hanem folytatá beszédét és pedig imígyen:

„Egyszer a hónap vége felé, ha jól emlékszem éppen 29 ike volt, itthon üldögtünk hármascskán: Pista, Jóska meg én, és azon sypshusi munkán törtük a mathesistól gözölgő fejünket, hogy miként lehetne pengő ére nélkül legalább is lukullusi módon jól megvacsorázni, miután már az ebédet úgy is elszorítottuk. De semmi kilátásunk, semmi reményünk sem volt, mert a „structerságból" is csak első volt a „faszolás", vagy más szóval elsőn faszelt a picula. Pedig 29-től 1 sóig 48 óra vagyis teljes két nap volt hátra. Ennyit egyfolytában koplalni, még a tevének is megártana, pedig bírja a természetét.

Gondolkoztunk, gondolkoztunk; de módot sehogyseni találtunk Pista ezt, Jóska azt, én ismét mást mondtam, úgy, hogy a sok mondogatástól már annyira felgerjedt az étvágyunk valami jó pecsenye után, hogy hirtelenbe majd a cipőnkbe haraptunk, levének azok jó zsíros borjúbőrből készitve.

A sok találgatásnak az lett az eredménye, hogy hármán háromfelé oszlottunk szerencsét próbálni. — Jóska, mivel senkije sem volt, otthon maradt és tele rakván az asztalt matematikákkal, úgy számította a differenciálisokat meg integralisokat, mintha délben legalább is a királyi asztalnál delectálta volna magát.

Magára hagytuk, mert Pista attól tartott, hogy még utóbb is kiszámítja a koplalási időnek maximumát és az évésinek minimumát.

Magára hagytuk, hogy élesítse az esztét, mert úgy is legfiatalabb, legbalekabb volt köztünk és eltávoztunk Pista mátkájához ment, hogy keblének hő szösszeneteit kedves Arankája és imádott galambja eper ajkaira lebbenthesse. Kedves mátkája nemis gyantitá azt, hogy az ő Pistája ma a napnál reggelizett és ebédelt, a holdnál pedig vacsorált, azért szokott gyengédséggel „kedves egézségére" kívánván neki a vacsorát, megkezdé vonzó társalgását.

En, minthogy se vacsorám, se piculám, de még csak mátkám sem volt, a kivel a drága időt eltöltöttem volna, a tanulást meg már egész napon át meg is untam, de meg aztán üres gyomorral — Isten tudja — hát gondoltam magamban, szettektek a városban, ha nem járhatnék-e úgy, mint a vén dadé az öreg bojtárral, ki, midőn nagy éhesen látta, hogy az öreg bojtár jó kövér birka-paprikást főzet egy bográcsban, így szólott hozzája: „Juj, a déva isse meg ást a bográcsot, in ázs egis világír se nem ennék abból a zsíros micsodából ott, mer ebbe a minutába megcsömörölszödnék."

Fogjátok meg, rivalga az öreg bojtár a kis béresekre; kettő tartsa, egy meg szuszakolja.

Úgy is lett, és a vén dadé egy kis politikával használt a hasának, mert egyre tömte belé a jó falatokat és minthogy nagyon izlett neki, hát egy kis vártat mulva így nyilallott ki belőle a szó: „csak egy tárcson, ketté meg susakoljon."

Mondom, én is szettektekinttem a városba és utamat egyenesen az „Arany sas" felé vettem azon célból, hogy talán találak valakit, aki áldozatot hoz a haza oltárára a hónap végén és legalább egy halbszeidlit kibliccöl.

Minthogy szép holdvilágos est volt, lassan andalogtam a tóváros aszfaltján és elmerengtem a csillogó égen, meg a nyitott ablakok csalogányainak bájteli zenéjén. Mert hát kellemes is, de sőt isteni

hallgatni azt, ha Irma, Vilma, Laura vagy a ház bármely néven nevezendő csalogánya hozzá ül a három lábhoz és apró ujjainak gyenge érintéseitől megszólal az a monstrum, amit magyarul klavirnak esőfolnak. Isteni hallgatni azon szebbnél szebb melodikákat és trillákat, melyeket a szoba illatos levegőjelenyha szárnyaira kap és az ábrándos sétálók füleibe visz.

Ekkor is éppen elméláztam azon fuvolaszerű hangokon, melyeket egy távolabbi ablak bájos csalogánya dalolt... s én is, mint a költő:

Hallgattam mély figyelemmel. Óh ez
Ábrándos hang jól esett nekem!
Tudj' Isten, mit érzék, mit nem érzék,
Tudja Isten, hol járt az eszem...

Arra, hogy mi történik körülöttem, vagy pláne felettem, éppen nem hederítettem, hanem csak lassan ballagtam, s így történt az, hogy egyszerre egy papírka koppantotta meg kalapomat, mely nem az égből, hanem egy háromemeletes ház legfelső nyitott ablakából levél alakjában röpítettett le az én fejemre, persze egészen mást vélvén bennem feltalálhatni. Én felvettem, és szépen a zsebembe dugtam, de meg nem állhattam, hogy fel ne tekintsek a magasba. Hát amint felnéztek, egyszerre csak, mint a motóla, úgy hadanéztek felém valami gyengéd női kezek, folyvást csókakat hintve.

Eleinte magamnak is furcsa volt a helyzet, de később kezdtem tisztába jönni vele és megmagyaráztam magamnak ezen jelenség okát úgy: hogy bennem bizonyosan valakit elismertek.

Kalapomat jól a fejemre húztam, mint aki teljes tudatában van fényes missiójának és elővettem zsebéből a kis levelkét.

Felbontottam a gyengéd női kezek finom alkotmányát és elkezdém olvasni.

A levélben szóról szóra ez állt:
„Kedves Miskám! (a nevemet eltalálta.)
Ma este pont fél 10 órakor itt légy, hogy a tiz órai vonattal indulhassunk. —
Mamát és Bellát a színházba küldtem. Én azon ürügy alatt, hogy a fejem fáj, itthon maradtam. Terüünk okvetlen sikerülni fog.
Kérlek ne késsél, az idő drága; minden perc melyet nyerünk, aranyat ér,
Én már mindenről gondoskodtam, csak fiakkert hozz magaddal. Veled élek, halok!
Csókol, Jolán."

Most már egészen tudtam, hogy hányat ütött az óra. Tudtam, hogy egy Miska forog a szőnyegen, vagy is ennek a kis libának a fejében, aki nagyon hasonlíthat hozzám. — Innen a tévedés, vagy jobban mondom az elismerés. — Azt is tudtam, hogy itt, ha más nem is, legalább egy kis zügligeti kirándulás lesz az éjjel.

Különbem az egész levelke szöketési, azaz kéjtutazási tervet tárt elém.

A levelet összehajtogattam úgy mint volt, és zsebre vágтам, azt gondolván még utána, hogy ma éppen nem ártana meg az egészségemnek egy kis sétatokcsizás.

Mentem most már feltett szándékom szerint az „Arany sasba", hol Náci kellner olyan bosszu pofát szokott vágni attól az „aufschreiben" szótól, mint a kompaktorék bundása, ha csontot dobnaq elébe.

Benyitottam és minthogy ismerősre nem akadtam, aki megraktált volna, leültem egy kerek asztalka mellé a szegletbe, melynek két uri ember már javában szívta magába a hegylevét, hogy vérré változzék bennök, mint barátban a lencse.

Náci gyanította a zsebeim helyzetét, mert még a „pukedliből" is levont egy keveset, pedig máskor akkorát görbült, hogy a frakkja szárnya is fölegyenesedett.

Atkozott sors, mely üres zsebekkel üldözi az embert! zsörtölődtem magamban. Miért nem vagyok én most legalább az a levelkében gondolt Miska, hogy megmutathatnám ennek a végig üres kópénak a zsebében hatalmát?

De ki tehet róla, hogy a sors úgy üldözi, akarom mondani szereti az embert?

Csak egy halbszeidlit parancsoltam, gondolva magamban, mig azt lenyelem, majd akad jó pajtás, aki a szeidlit is elbírja, ha pedig nem, hát hadd működjék még ma Náci krétája, mely olyan jártas a dupla fogásban, mint gazdája a csalásban.

Mire a halbszeidlit lassan elszopogattam, a másik két asztaltársam már ölésekkel traktálta egymást és csak akkor vették észre hogy én is ott ülök, mikor már a bor mindenkit jó barátjának ismert. Egy nagy „Isten hozottat" kiáltott az egyik, ki szakasztott képmásom volt, s kit én szememre vágott kalapom alól folyton figyelemmel kísértem leülésemtől fogva.

Rövid bemutatások után meg volt az ismerkedés és a valódi Miska is, kinek tulajdonképen a levelke szólott. S minthogy „tres faciunt collegium", a másik jó kedvtől ázott idegen rögtön poharat is hozatott számomra.

Nácinak akkorára nőttek a szemei, mint egy soroksári keuyér.

Kvaterka kvaterka után ment, sőt a „brndert" is megittuk.

Ezután csakhamar vigak lettünk és szebbnél szebb kalandjainkat kezdtük egymásnak elbeszélni.

Miska sokat beszélt, s a többi között a mai est nevezetességeit is törőlyhegyre elmondotta. Elmondotta hogy ma „légy ott"-ja van; megmondotta az utcát, a házat, sőt még azt is, hogy Amerikába készülnek és hogy kedvese minden utavalóról már bőven gondoskodott.

E közben azonban folyton a nyakamba borult és nem kevesebb mint egy millió pusztit fényképezett az arcomra, egyre azt rebesgetve, hogy szakasztott képmása vagyok, mit ő nem ad Dárius kincseért.

En éltem a gyanupörrel, hogy a mai est már nem múlik el vacsora nélkül; a poharakat pedig egyre sürűbben töltöttem, (én voltam a házigazda) hogy társaim jó kedve a túlzó fokot elérje. Kilenc óra felé már Kolumbus sem tudta volna megállítani Miskát a lábán; ingott alatta a föld, vagy jobban mondva, ő már „mobile perpetuum" volt; de nem olyan mint a bresztováci találmány, mert ezt csak víz hajtja.

Zikkernek vettem a dolgot, hogy ma én leszek a valódi Miska, s mig ő rózsás álmait fogja koszorúba fenni, addig én a kedves által elkészített utavalót nem Amerikába, hanem majd csak haza fogom szállítani, hogy Pista is, meg Jóska is lakmározzzék.

Kilenc óra után nagy nehezen kiteszkolttam Miskát (a másikkal nem sokat törődtem) az „Arany sasból" és kalapot cseréltem vele, hogy még inkább hasonlítsak hozzá.

Az utcán reám támaszkodott, és mintha csak a szt. Gellérthegyet cipeltem volna vállaimon, az oldalán lévő házakkal együtt, oly nehéz volt. Mire lakására értünk, minden tagom elhalt. Otthon azután nem tudtam tőle sehogysem szabadulni, mindenáron azt akarta, hogy nála aludjam azon éjjel, mert ő végtelen szeret, és végtelen örül. Minden kigondolható felhozta mentességemre, de hiába.

Az idő már nagyon közel járt a fél tizhez és én még mindig Miskával bajlódtam. Fél tiz is elmúlt és sehogysem tudtam őt kapacitálni; végre egy ötletem támadt, t. i. hogy kimegyek egy kissé az udvarra és hogy el nem fogok szokni, magammal viszem az ő kalapját, az enyémet meg nála hagyom.

Ez használt Örült nagyon az ötletnek, s hogy még biztosabb legyen, azt monda, hogy ne csak kalapját, de kabátját is vegyem fel, az enyémet pedig hagyjam addig ott cserében.

Gondoltam magamban, annál jobb, legalább külsőleg egészen „ő" leszek, és így kis ügyességgel a kecske is jóllakik, meg a káposzta is megmarad.

Főlkalapótam, a kabátot is magamra rántottam és mentem mint a szél Jolánék felé.

Amint az utcába értem háromnegyedet ütött 10-re.

Siettem úgy, hogy majd hasra estem.

Már messziről megláttam a nyitott ablakot és azon Jolán aranyos kacsóit, melyekkel a holdvilágos éjben olyan formán intett felém, hogy: „Gyere már, siess már, mert elkésünk és akkor mindennek vége; — vége boldog amerikai utunknak". — Lóhalában elértem a ház és minden habozás nélkül egyenesen befordultam a kapun, honnét jobbra széles márvány lépcső vezetett föl a folyosókra.

A folyosón, hol gyenge lámpa fény a szerelme-seknek kedvezően pislogott, már elébem futott Jolán és nyakamba borulva megcsókolt. Hogy éreztem én magamat akkor? — Nem tudom. Azután olyan hangon, mint a fülemüle, midőn párját csalogatja, elkezdett pirongatni hanyagságomért, mert nem tartottam be pontosan az időt. En csak nagyot fohászkoztam és kalapomat az az hogy Miska kalapját a másik oldalon is a szememre húztam.

Azután meg azt kérde a kis liba, hogy hoztam-e fiakkert? Dehog hoztam, hisz itt áll az utca sarkon elég, csak egyet intek, s mindjárt itt lesz akár tiz is. No hát siess és fogd ezt a pakkot, melybe 4 ludeombot és egy cipőt göngyölgettem, s dobd a kocsiba, majd a kupéban eszünk, mert már itthon nincs idő. Mig a kocsit ide ér, addig én a kalapomat és nagykendőmet veszem. Siess Miskám, lelkem, nehogy megkésünk. Pá addig is! En azt sem tudtam, hogy visznek le lábaim a lépcsőkön. Részeg voltam az örömtől, no meg az „Arany sas" borától.

Négy ludeomb, meg egy cipő, ez már ritka vadászati!

Amint a kapun kiértem, meg akartam győződni Jolánta szavainak igazságáról és felnyitottam a pakkot; hát uram fia, négy nagy ludeomb kandikált felém. Az egyiket hazáig szerencsésen fölspekelttem, a többit hazavittem és az asztalra tettem, magam pedig, ki jó végezte dolgát nyugalomra dőltem, annál is inkább, mert Jóska meg Pista is már az álmor országába költöztek és amint az ablakon beszökkenő nyájas holdsugár látni engedte, valami kellemesen jó álmor (valószínűleg ludeombokról álmodtak) lepte meg őket.

Valljon a fiakkert oda állt-e a ház elé, nem tudom, mert meglehet, hogy intettem is neki örömmömben, meg nem is.

Annyi bizonyos, hogy én magam nagyon sokáig hallottam a fiakkerek utcai robotását, mert sehogy sem akart álmor jönni a szemeimre.

Irgyeltem Miska sorsát, ki azóta régen és tán nem is az ágyban, hanem az ágy alatt amerikai gazdag aranybányákról álmodozott. Jolán, az ártatlan, se tudott aludni, mert örömtől sugárzó arccal várta, de hiába várta őt, illetve engem és a kocsit, mert elmentem visszajöhethetlennül.

Szegény Jolán! most sajnálom csak, hogy megcsaltam; most sajnálom, hogy örömet bura változtatam. De hagyjuk ezt abban, majd kiheveri vérvő szive a sebet; térjünk vissza hozzáam.

Sokat gondolkoztam és sokfelé gondoltam, midőn végre az asztalon én is szundikálni kezdtem. Mielőtt azonban elaludtam volna, még egyszer megtekinttettem Pistát és Jósát, ha valjon nem ébredtek-e föl; de azok oly édesen aludtak, mint nyáron a bunda.

Hogy is mondja a költő?

„Puha fehér ágyam hullámos redőin
Mily szépen alusztok én szép csecsemőim!
Édes-e az álmor?
Unszoló emlőmet elfogadni késtek,
Balgatag reménnyel várom ébredésetek,
De hiába várom!"

Ők is úgy aludtak, mintha a legpubább ágy patyolat redőit takarták volna be testöket, a ludeombok meg rájuk mosolyogtak volna az asztalról.

Végre elaludtam.

Álmomban összejártam én Jolánal Tolnát-Baranyát. Utaztunk gőzhajón, gőzkocsin, szekéren, sőt gyalog is, amint jött. Voltunk Amerikában, a californiai aranybányákban, keresztül mentünk a Szahara sivatagon; a „Szamum" és „Sirocco" majd leperzselte orunkat, pedig egyre takargattuk egymás arcával.

Láttunk gyönyörű oázokat a reménység zöld színébe burkolva; megis pihentünk rajta. Egyszerre azután Rómába értünk, az örök tavasz hónapja, hol szemünk nem tudott eléggé gyönyörködni a természet szépségein és lelkünk felüdülni az évek mámorából.

Igy folyt le az álmor, midőn reggel, éppen azon pillanatban, amint Jolánt akartam megcsókolni, egy égből kiáltó zsiabaj vert fel álmomból és szakította

félbe a kedves helyzetet. Pista és Jóska hajba kapva álltak, mint a sziami ikrek egymás mellett, azon feleselve, hogy ki egyen meg közülök két lúdcombot?

Nehogy azonban úgy járjak, mint azon zsidó diák, kinek — midőn erővel beakarta apja és anyja előtt bizonyítani azt, hogy ahol három lúdcomb van, ott hat is van, — apja, ki nagyobb filozófus volt nálánál bebizonyította azt, hogy ha a valódi háromból 6 kettőt, anyja pedig egyet megeszik, — neki nem marad semmi, mondom, nehogy úgy járjak, felugrottam helyemről és megoldottam a gordiusi csomót úgy, hogy egy Pistáé, egy Jóskaé, egy még az enyém azért, mert én kapartam ki a tűzből a gesztenyét.

Szent lett a béke és mind a ketten a nyakamba borulva össze-vissza csókoltak, úgy hogy mosdanom sem kellett.

Azután elmondottam nekik a történeteket oly élet-hűen, hogy Jankó sem rajzolta volna le hüében a „Borszem Jankó“-ban. Volt aztán „vivát“ akkorra, hogy a Neugebajdába se fért volna bele; de mind enél többet ért, hogy a császár sem reggelizett meg úgy, mint mi hárman.

Hiába, csak igaz az amit az irás mond, hogy: „Aki keres, az talál, aki zörget, annak megnyitják.“ Most már újból jó kedvünk volt és könnyen elébe néztünk a megváltás, vagyis a hónap harmincadik napjának. Pistának rögtön eszébe jutott az a cifra vers, hogy:

„Ugy jólaktam, hogy még . . .
Egyet nyújtódom, és
Aztán tied vagyok
Imádtott heverés.

Kölyök, pipát ide! . . .
Siess . . . a nagyapád! . . .
Nincs rútabb valami,
Mint az a lustaság“ . . .

És diktum-faktum, újból leheverészt a sarokba rúgott strózsákra, bodor füst gomolyagot eregetve felénk, miközben Jóska, kinek arcát a nevetési görcsök rángatták, hol hajsza, hol csára, a szoba falára rajzolt lúdcombokra sandítva, nagy bölesen kimondá az ítéletet, hogy: „Nem jó az ördögöt a falra festeni, mert megjelenik.“

Románc.

Erdő mélyén illatos völgy,
Egy kolostor rejte bent;
Ablakából szép apáca
Néz a tájra s elmereng.

Lelke szálldos mult időkben,
Sok emléket összehord,
Itt is egy szív, ott is egy rom.
Fájdalmában *felmosolyg.*

Kürt rivall a rengetegben,
Hős leventék serge jön;
Szép apáca ablakában
All remegve, néz merőn.

Tombol a mén, cseng a táj is
Robognak a lovagok,
Szép apáca ablakában
Úgy keserg, *úgy megzokog.*

Kajabusz.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A bezdáni szigetet ármentesítő társulat ezennel közölni teszi, hogy a védőtöltés keresztfoki szakaszánál építendő faszerkezetű zsilipépítési munkálatait folyó évi augusztus hó 10-ik napjának d. u. 4 órájkor Bezdán mezőváros tanácsstermében árlejtés útján 1294 frt kikiáltási ár mellett kiadja.

A munkálat terve alólirt társulati elnöknel, az árlejtés kezdetéig megtekinthető.

Kelt Bezdánban, 1884. évi július hó 24-én.

Bosnyák János,
társulati elnök.

3-1

5138. sz.
tkvi 1884.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lalossevits Jakab végrehajtatónak Radojevits Sztankó és Lázár végrehajtatás elleni 800 frt tokekövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében az 1881. évi LX. t. c. 187. §-a 3-ik bekezdése értelmében özvegy Wundszam szül. Kekezovits Cornelia által beadott utóajánlat folytán a zombori kir. törvényszék területén lévő Zomborban fekvő, a zombori 4138. sztjében Radojevits Ninkó nevében álló A + 20325/b hrsz. 91° □ öl 20333/e hrsz. 1 hold 183¹ □ öl, 20409 hrsz. 749 öi. sz. ház és 3 hold 365¹ □ öl szántó 20556/e hrsz. 3 hold 198° □ öl szántó 20444-45. hrsz. 7 hold 235¹ □ öl 20806/a hrsz. 295¹⁰ □ öl és 20807. hrsz. 1 hold 420⁷ □ öl szántókra az újabb árverést 1936 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi szeptember hó 20-ik napján délelőtti 9 órákor ezen kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál illetve a kiküldött hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1884. évi július hó 10-én

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye, zombori szolgabírói járáshoz tartozó O- és Uj-Szivac községekben ujonan rendszerezett körorvosi állásra pályázat hirdettetik. Ezen állomás ez évi augusztus hó 15 ik napján d. e. 10 órákor fog O-Szivacon a község házában választás útján betöltetni.

A betöltendő körorvosi állomás a következő javadalmazással van egybekötve:

Készpénzben:

O-Szivac község részéről 450 frtot.

Uj-Szivac község részéről 200 frtot.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint a közegészségügyről szóló 1876. évi XIV. t. c. 143 §-a értelmében, — valamint a magyar, német és szerb nyelv beszélése, igazoló hatósági bizonyítvánnyal — felszerelt folyamodványait ezen szolgabírói hivatalhoz ez évi augusztus hó 14-ik napjáig bezárolag beküldjék.

Zomborban, 1884. évi július hó 30-án.

Poppovics Dusán,
szolgabíró.

3-1

Pályázati hirdetmény.

Rém községben (Bács-Bodrogh megyében) a magyar német tannyelvű róm. kath. kántortanítói állomás megürülvén, arra pályázat hirdetetik.

A kántortanító évi fizetése: 450 forint, 3 öl puha hasábfű, 2 öl szalma, két szoba, egy konyha és egy kamarából álló szabadlakás és 350 □ öl házi kertnek használata és 600 lélek után az anyaszent-egyházban divó stolaris jövedelem. A megválasztandótól megkívántatik a magyar és német nyelvben, nemkülönbben a kántori teendőkből és orgonálásban tökéletes jártasság; köteles a mindennapi és ismétlő iskolában a törvényszabta tantárgyakat tanítani, és vasár- és ünnepnapokon az istenteni tiszteletnél a kántori teendőket végezni. Állomását a megválasztandó folyó évi augusztus hó 27-én oktetlenül elfoglalni tartozik. Állomásán csak egy sikeresen befejezett próba év után nyer megerősítést. A választáson megjelenők előnyben részesítetnek. A kellőleg fölszerelt folyamodványok a rémi iskolaszékhez címezve folyó évi augusztus hó 25-éig főt. dr. Csicsáky József prépost, és esperes-plébános urhoz Bács-Almásra küldendők.

Kelt Felső-Szent-Ivánon, 1884. július 23. án.

3-2

Garay József,
lelkész, iskolaszéki elnök.

A legjobbnak elismert

legártalmatlanabb nappali és esteli rizshajpor **Gründernek** világhírű

HATTYÚHAJPORA,

mely észrevétlenül tapad a bőrre és annak gyengéd, rózsás, ifju, üde és természetes színt kölcsönöz.

Zomborban kapható: Goldfahn Sandor, Gallé Emil, Weidinger S. és Zs. és Engel Adolfnál.

Árlejtési hirdetés.

Járek község elüljárói részéről ezennel közhírré tételik, hogy Bács-Bodrogh megye tekintetes törvényhatóságának folyó évi július hó 3 án 6453. sz. a kelt határozatával jóváhagyott tervrajz és költségvetés alapján községünkben ujonan építendő jegyzői lakház árlejtése 4744 frt 17 kr. o. é. kikiáltási árral folyó évi augusztus hó 3-an a. u. 3 órákor a község házában fog megtörténni; felhívtnak az árlejtési szándékozók, hogy a kikiáltási ár 10% bánatpénz letévése mellett árlejtethetnek.

A feltételek a helybeli elüljáróságnál mindenkor megtekinthetők.

Kelt Járekon, 1884. évi július hó 21-én.

Mikovics Kálmán, Wallrabenstein,
jegyző. 3-3 Richter.

Nincs többé fogfájás!

DOM MAGUELONNE főnök a tisztelendő benediktinusoknál Soulacban (Gironde)

FOG-SZERE

használatát által.

Két arany érem, Bruxelles 1883. a legmagasabb kitüntetés. — Főltalva 1873. Bousard Pierre prio által.

1 palack 1., 2. és 4 frt, per 75 kr és 1 frt, pasta 1 frt.

Eau de Zenobie erősítő, megtartó és egyedül képes a szín viszszaállítására ép úgy a hajnál, mint a szakállnál, azt hajlékonya teszi és növeszti, 1 palack.

Lincture du dr. Richard, haj eredeti színe visszaállítására, rőtöni siker. 3 frt 1 palack.

Eau de Phénix I. kitünő szer a haj színének visszanyerésére, 2 vagy 3-szori használata minden további eljárás nélkül előtte vagy utána.

Eau de Phénix II. ugyanazon eredm. y mint az I. sz., siker 2 nap után.

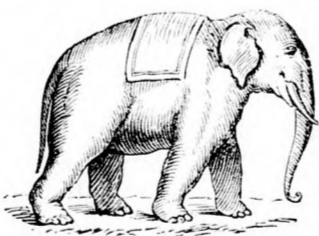
Gouttes du dr. Thompson szakill-festőszer, könnyű használat és gyors siker.

Főigynökség a nagybani eladásra

A. Seguin 3. rue Huguerie Bordeaux.

Raktár Zomborban: Heindhofer Robert és Weidinger S. és Zs uraknál.

Az „ELEFÁNT“ szálloda megnyitása ZOMBORBAN.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a jó hírben álló „Elefánthoz“ címzett szállodát és kávéházat Zomborban átvettem, s az összes helyiségeknek alapos újítása, elegáns és kényelmes berendezése után, augusztus 2-án HERCZENBERGER SÁNDOR zenekarának közreműködése mellett megnyitom.

Kitünő konyha, legjobb italok és pontos szolgálat által iparkodni fogok a n. é. közönség minden igényeinek megfelelni.

A n. é. közönség jó indulatába ajánlja magát

mély tisztelettel

HORVÁTOVICS STIPÓ

vendéglős.

10-1

A szálloda társaskocsija minden vonatnál közlekedik.

Zombor, 1884. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.